

11. Házi feladat (határidő: 2016-11-28)

A feladatokra teljes megoldást kérünk részletszámításokkal, indoklással, az eredmény leírása nem elegendő. Más megoldását lemásolni nem szabad!

1. Legyen $\mathbb{R}^4$ standard bázisa $\mathcal{C}$, és egy alterének bázisa $\mathcal{B} = \{(1, 0, 1, -1), (1, 1, 0, 0)\}$.

(a) Írjuk fel az $\mathbf{A}_{\mathcal{C} \leftarrow \mathcal{B}}$ áttérési mátrixot!

(b) Írjuk fel $[\mathbf{v}]_{\mathcal{C}}$ -t ha $[\mathbf{v}]_{\mathcal{B}} = \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix}$

2. Elemi sorműveletek alkalmazásával számítsuk ki az alábbi determinánsokat!

$$a) \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 5 \end{vmatrix} \quad b) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{vmatrix}$$

3. Határozzuk meg az elemi mátrixok determinánsát!

4. Legyen az 5×5 -ös $\mathbf{A}$ mátrix determinánsa 3, az 5×5 -ös $\mathbf{C}$ mátrixé $c \neq 0$. Mi lesz a determinánsa a következő mátrixoknak: a) $2\mathbf{A}^{-1}$, b) $(2\mathbf{A})^{-1}$, c) $\mathbf{A}^2 \mathbf{A}^T \mathbf{A}^{-1}$, d) $\mathbf{C}^{-1} \mathbf{A} \mathbf{C}$.

5. Hogyan változik egy $n \times n$ -es $\mathbf{A}$ mátrix determinánsa, ha az $\mathbf{A}$ mátrixot

a) tükrözzük a vízszintes középvonalára;

b) elforgatjuk $+90^\circ$ -kal?

6. Számítsuk ki a következő $n \times n$ -es determináns értékét! (Ötlet: a második sort vonjuk ki az összes többiből.)

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 2 & \dots & 2 \\ 2 & 2 & 2 & \dots & 2 \\ 2 & 2 & 3 & \dots & 2 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 2 & 2 & 2 & \dots & n \end{vmatrix}$$

7. Számítsuk ki a a Pascal-háromszögből képzett

$$\left| \binom{i+j-2}{j-1} \right|_{n \times n} = \begin{vmatrix} \binom{0}{0} & \binom{1}{1} & \dots & \binom{n-1}{n-1} \\ \binom{1}{0} & \binom{2}{1} & \dots & \binom{n}{n-1} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \binom{n-1}{0} & \binom{n}{1} & \dots & \binom{2n-2}{n-1} \end{vmatrix}$$

determináns értékét! (Útmutatás: az utolsó sorral kezdve mindegyik sorból vonjuk ki az előzőt!)

8. Számítsuk ki a

$$\begin{vmatrix} b & a & a \\ a & b & a \\ a & a & b \end{vmatrix}$$

determináns értékét! Hogyan lehet ezt általánosítani?

9. Hány inverzió van az alábbi permutációkban?

a) 1, 2, 3, 4; b) 2, 4, 3, 1; c) 5, 4, 1, 3, 2, 6;

d) $n, (n-1), \dots, 1$; e) $1, 3, \dots, (2n-1), 2, 4, \dots, 2n$.

Írjuk fel az ezekhez tartozó permutáló mátrixokat és determinánsuk értékét!

10. Határozzuk meg az $\mathbf{A}$ mátrix PLU-felbontását és annak segítségével a determinánsát.

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 4 & 2 \\ 3 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

- 11* Legyen az $n \times n$ -es $\mathbf{A}$ mátrix invertálható. Mely $\mathbf{v}$ vektorokra igaz, hogy az $\mathbf{A}$ bármely sorához hozzáadhatjuk $\mathbf{v}$ alkalmas skalárszorosát úgy, hogy a mátrix determinánsa 0-vá váljon?

- 12* Legyen $\mathbf{A}$ az az $n \times n$ -es mátrix $n \geq 7$ -re, amelynek az (i, j) indexű eleme az ij szorzat n -nel vett legkisebb pozitív maradéka (tehát 0 helyett n -et írunk). Bizonyítsuk be, hogy $\mathbf{A}$ determinánsa 0.